

שר החוץ האלג'ירי אמר לי השבוע, על יחס משלחת לישראל:

ידנו מושטת

לידידות!

"העולם הזה"
חוג האלי
ג'ירי קרים בלקאסט, המעיין בגליון העולם הזה (1206), אשר על שערו מופיע צילום של ראש הממשלה פרחאת עבאט, מתחת לכותרת "אורי אבנרי מזווח: שיחותי עם מורדי אלג'יריה". התמונה צולמה השבוע בניו יורק, כאשר הוזמן ראש המערכת שלום כהן, להצגת סרט מיוחד על אלג'יריה.

יכולתי לראות שגם עבורם היה משהו מסתיע בפגישה זו ושר החינוך לא יכול היה להימנע מלומר: "אני חושב שזו הידיעה המשמחת ביותר שהגיעה מתל-אביב". גבר אחר רצה לשמוע פרטים נוספים על יוזמי הוועד; אחר התחיל לדבר על בעיית היהודים של אלג'יריה. ואז הכיט משהו בשעון והוכיח לתבריו כי הישיבה צריכה להתחיל בכל רגע. אחד השרים פנה אלי: "אנו מעוניינים מאוד לשוחח איתך, אבל ברגע זה מתחילה הישיבה הראשונה של הוועדה המיוחדת על אלג'יריה. על כן אנו מבקשים את סליחתך. עלינו ללכת. ניפגש מחר בבוקר, בטרקליז הנציגים. או רוואר."

לפני שנפרדנו, הספיק אחד מהם לומר לי: "אנחנו מציינים מחר סרט מיוחד על אל-ג'יריה, עבור חברי המשלחת הערביות. נש' מח לראותך שם."

אלו תולדות המלחמה

תיישבתי בתא העתונאים, ה מופרד עליידי מעקה של עץ מאולם הישיבות הגדול, בו קיימה הוועדה המיוחדת לענייני אלג'יריה את ישיבתה הראשונה. אולם המעגל היה עדיין ריק כמעט לחלוטין: שני מעגלים של שולחנות וכמה שורות ישרות, במרכז. על כל שולחן לוחית הנו שאת את שם הארץ החברה באו"ם, באר תיות לאטיניות. ליד השולחן: כורסה נוחה, המיועדת לראש המשלחת, ואחריה שלושה כיסאות פשוטים.

במרכז האולם, על במה מורמת מעט, עמד שולחן הנשיאות. באמצע ישב גבר מודקן, שחום עור וכסוף-שיער; יושב-ראש הוועדה, נציג ציילון, סיר קלאוד קוריאה. לימיניו ישב סגן המזכיר הכללי של האו"ם, הרוסי ארקאדי סובולייב. בנוכחותו רצה להדגיש את חשיבות המעמד.

טקטיקטק, סיר קוריאה הקיש את שלוש תהקשות המסורתיות בפטיש העץ. "הריני מכריז בזאת, כי הישיבה ה-1121 של הוועדה המיוחדת של האו"ם נפתחה. לפני שאמסור את רשות הדיבור לנציגים הנכבדים הרשומים אצלי, ברצוני להודיע, כי קבלתי שלוש איגרות מראשי ממשלות שונות, הן נוגעות לנושא העומד כיום לדיון. איני סבור כי יש לקרוא באזניכם את תוכנו של האיגרות, כי נציגי המדינות הללו נוכחים כאן והם יכולים למסור להעדה כל אשר ברצונם. אני מזכיר את קבלת האיגרות, רק משום כבודם של שלושת ראשי המדינות ששיגרו אותן. ... הנואם הראשון הוא הנציג הנכבד של תוניס."

במקום האנגלית המסופחת של נציג ציילון, נשמעה עתה הצרפתית המצוחצחת של מוחמד סלים. "כבוד היושבי-ראש, נציגים נכבדים: זו האסיפה הכללית החמישית של האו"ם בה מועלית בעיית אלג'יריה. שש שנים נשפך דם על אדמת אלג'יריה ועתה נכנסת המלחמה לשנתה השביעית. הייתי רוצה שנציגי צרפת הנכבד יהיה נוכח בישיבה זו, כי בהדאי היה מספק לנו עובי דות מעניינות. אולם, לצערי, החליט הנציג המכובד להיעדר מישיבות אלו, על כן נסגה

ליד האיציטבא הפשוטה, אשר תאיה משמ- שים משרד לדיפלומטים של האומות, בהם הם מניחים את תיקיהם בין ישיבה לישיבה. מזוית עיני יכולתי לראות את ח"כ דויד הכהן משוחח עם חבר אחר של המשלחת הישראלית — אי שליו ומבודד בים הומה צ'נדלי המשיך להוביל אותי על פני דלפק המשקאות ומעבר לשלש המודיע: "מיוזון להברי המשלחות בלבד."

לא היה זה סתם טיול. בן-יוגי חיפש משהו, אשר עמו רצה להפגישני. "ראית את בומאנג'יל?" שאל את אחד הצעירים השחר- פים בהם נתקלנו בדרכנו. הצעיר משך בכתפיו לאות שלילה. צ'נדלי התפלא בקול רם: "לאן יכול להילם? רק לפני רגע היה איתי. הוא לא כזה קטן עד שאפשר יהיה לאבד אותו בחדר." לבסוף גילה את האיש שביקש. הוא קרא לו מרחוק, ומשקרבנו, הציגו לפני: "זהו מר בומאנג'יל, חבר ה' משלחת שלנו."

"אותו בומאנג'יל שייצג את ממשלת אל-ג'יריה בשיתות מילן לפני מספר חודשים?" שאלתי.
האיש הגדול, ענק סמוקלחיים, חיך ב- חיוב. "כן, אותו בומאנג'יל שהשתתף ב- קומדיה הגדולה שביים שארל דה-גול ב- מילן."

נא להכיר: ממשלת אלג'יריה

בומאנג'יל ניגש ישר לעניין. "זאת ההודמנות הראשונה שיש לי לשוחח בר- צינות עם ישראלי", פתח. "ואני חייב לומר לך, אינני יכול להבין אתכם. האם אתם חיי- בים להימצא תמיד לצד הקולוניאליסטים? ה- אם מספיק שמישהו יהיה נגד הערבים — לא חשוב איזה ערבים — כדי שאתם תת- מכו בו? האם זה באמת לטובת ישראל שתנקטו בקו כליכך קיצוני, בכל דבר הנו- גע לערבים?"

הפסקתי אותו לרגע, כדי להסביר לו כי לא כל ישראלי מסכים עם מדיניות הממשלה בעניינים אלה. "כן", השיב בזהירות, "אבל בכה זה מהבטא? מה הביטוי המוחשי של הסתייגות זו?"

אמרתי לו: "כאשר עזבתי את תל-אביב, התנהלו דיונים בין אנשים רציניים מאוד, על הקמת ועד ישראלי למען אלג'יריה החופ- שית. וזוהי אחת הסיבות העיקריות שהביאו אותי הנה: לשוחח עם הנציגים האלג'יריים בעניין זה ולשמוע מה יהיה יחס אל ועד כזה."

בומאנג'יל נעשה ער הרבה יותר. הוא עצם עין אחת ובעינו השניה נראה מודד אותי מכף רגל עד קודקוד. לבסוף פתח את עינו העצומה ופסק בהחלטיות: "בוא איתי! אקח אותך לאנשים שיכולים לענות על כל שאלותיך."

הוא אחז בזרועי הימנית והחל מוביל אותי במדרגות הרחבות, אל הקומה הרא- שונה של בניין האו"ם, שם נמצא אולם הישיבות של העצרת הכללית. לפני הכניסה לאולם עמדה קבוצה קטנה של גברים. באווני לחש: "זוהי ממשלת אלג'יריה." וב- פניהם הציג אותי: "זה ידד מתל-אביב. כן, כן, יש כאלה. יש בפיו בשורה מעניינת מאוד על ועד ישראלי למען אלג'יריה ה' חופשית."

לפני שיכולתי לומר מילה, החל מציג את האנשים: "זה מוחמד יודי, שר התרבות. ... את יתר השמות והתוארים לא יכולתי לק- לוט. יתכן כי ברגעים כאלה חייב עתונאי לשמור על צלילות דעת מוחלטת, לזכור כל שם וכל תואר. יתכן אפילו שעליו להוציא פנקס ועפרון ולרשום את הפרטים. אבל אני מודה: מרוב התרגשות איבדתי לגמרי את חושי העתונאים. קלטתי רק קטעני- שמות ותוארים: 'שר ה... משרד החוץ... ד"ר מוחמד דרים...'"

שעה שהעולם כולו עקב בנשימה עצורה אחרי מלחמת הגבורה של הקאסבה של אלג'יר, שהזכירה את רוח ג'יטו וזארה, רדפה בישראל ידיעת זוועה אחת את רעותה.

על שולחנות העורכים הישראליים נערמו שני פוגי ידיעות. הפוג הראשון, שבא מסוכנויות החדשות הבינלאומיות, סיפר כי בקאסבה הנצורה לא היו כמעט תקריות אנטייהודיות, וכי התקריות המעטות שאירעו בוצעו בידי כת דתית קיצונית, שאינה משקפת את רוח הפל"ן. אותו סוג של ידיעות גם הכהיר כי לא היתה שום בריחה המונית של יהודים מן הקאסבה.

לעומת זאת הודיעה, "סוכנות הידיעות היהודית", ויחד עמה הכתבים הישראליים שניזונו ממהם הצבא הצרפתי, על סוגרומים ועל בריחה המונית מכוהלת של היהודים.

מה האמת על יחס הפל"ן ליהודים ולישראל? את זאת בדרך השבוע שלום כהן, ראש מערכת "העולם הזה", מן המקור הגבוה ביותר. הוא טם לנידוירוק כרי להתראות שם עם חברי הממשלה האלג'ירית, שבאו בשליחות ארצם לישיבת האו"ם, הדינה בבעייתם. בעמודים אלה, הוא מדווח על תוצאות שיחותיו עם השרים והמנהיגים האלג'יריים.

מאת שלום כהן

מפקד צבא השיחרור

קרים בלקאסט, בתמונה המראה אותו במדי המפקד העליון של הפל"ן. בלקאסט, אחד החברים הצעירים של ממשלת אלג'יריה, הגיע למעמד דרך שורות הלוחמים. כאשר רק הוקמה ממשלתה הזמנית של אלג'יריה, היה בלקאסט שר המלחמה. ייצג את הזרוע הלוחמת בממשלה זו. כיום הוא סגן ראש הממשלה, עומד בראש המשלחת האלג'ירית באו"ם.

עדינו חבוקים בטרקליז הגדול, המיו- עד לחברי המשלחות השונות, במרכז האו"ם, ניו יורק. האיש שזרועו הימנית היתה תנונה סביב כתפי לא היה אלא עבד אל-קאדר צ'נדלי, נציגה הקבוע של ממי- שלת אלג'יריה באו"ם: שחרתה, לבוש בקפי- דה, מרכיב משקפיקרן עבות ומדבר צרפ- תית רהוטה. דקות ספורות לפני כן הוצגתי לפניו. צ'נדלי נטל לידי את כרטיס הביקור שלי ואמר: "העונם הזה? כן, בסת. אני מכיר את העולם הזה."